

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Avgvstini Valerii, Veronensis Episcopi, De Rhetorica
Ecclesiastica Libri III. Perqvam Ervditi**

Valiero, Agostino

Coloniae, 1582

Quomodò commouendi sint iuuenes, & medio ætate consistentes. Cap.
XXIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69050](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69050)

da hac vita. Ad hunc locum pertinent ea, quæ S. scribit Apostolus ad Timotheum: Senes sobrij sint, pudici, modesti, sani in fide, in dilectione, in patientia: anus in habitu sancto, non criminatrices, non multo vino seruientes, ut prudentiam doceant. Cauebit Ecclesiasticus orator, nè senes increpet; hortetur eos potius, ut patres; iuuenes ut fratres; anus ut matres; adolescentulas ut sorores in omni castitate: cõmemoret parum interesse, etate quis an moribus sit iuuenis: delicato & voluptuario sene nihil excogitari posse infelicius.

Quomodò commouendi sint iuuenes, & medio ætate consistentes.

Cap. XXIX.

AD iuuenes verò sermonem conuertens Ecclesiasticus orator, quoniam facile sperant, & quia sunt rerum ignari, & quia abundant sanguine; ostendat quàm incerti sint exitus rerum, & quàm periculosum sit, de diuina misericordia nimium confidere. Cùm verò plerunq; ad liberalitatem sint propensi, cùm nesciant, quanto labore parentur opes; ostendat prodigalitatem esse multorum criminum originem: & eum, qui subtrahit aliquid patri suo, aut matri, grauissimè peccare. Cùm verò etiam ad magnanimitatem inclinati videantur, magnanimitatem Christianam affirmet in animi perturbationibus sedandis, & in remittendis iniurijs, quæ maxima victoria existimanda est, esse positam: & moneat, quando natura beneficio non sunt suspiciosi; caueant, nè decipiantur facillè, ne voluptate capiantur; nè pessimus consultor mundus, eos id minimè cogitantes, in aciem sa-

thana, relicta acie Christi, prauis consuetudinibus attrahat: ad misericordiam proni, misereantur animarū suarum; & caueant pericula, quibus eorum lubrica etas est exposita: verecundia amatores, vereantur viros bonos, sed in primis Deum: Sed cū maximè iuuenum animi perturbentur, explanet, nihil esse miserius, quàm domesticis seruire tyrannis: seditiosam, lachrymabilem, eamq̃ domesticam esse tyrānidem, si reginaratio, ministris atq̃ ancillis, nimirum cupiditati et iracundia, turpissimè seruiat: quo loco verba B. Petri in medium afferre poterit; Obsecro vos, abstinete à carnalibus desiderijs, quæ militant aduersus animā. Porro cū inconstantiæ multa signa dare consueuerint iuuenes; doceat Ecclesiasticus orator, inconstantiā matrem esse leuitatem, cū facile credant, verba illa B. Ioannis recitentur: Charissimi, nolite omni spiritui credere. Non inferāt iniuriam, quia odiosi sunt iniuriosi, & iniuriarum finis est calamitas: cū sint laudis cupidissimi, quia haberi volunt qui non sunt; mendacium maximè fonti omnis veritatis displicere ostēdet; & dedecus etiā mentientibus afferre; modum adhibeant in omnibus: longissimā vitam, esse veluti momētum temporis, et veluti florem, qui manè virescit, vesperè decedit: non esse differendam poenitentiam: sibi ipsi & propriae salutis consulendū: adolescentiæ calorem & impetum sanctis exercitationibus, & pijs operibus temperent: alicui disciplina se tradāt: aliquem virum bonum, cuius exemplo & consilio, prudentiores et meliores efficiantur, deligant: adolescentiam, periculorum & insidiarum plenam etatem, valde suspectam habeant. Ad viros, media etate consistentes, ita sermo accommodandus est, vt quo magis
in illis

in illis viget ingenium, iudicium, & memoria; eo magis diuinis muneribus ad aliorum vsu, & ad animarū salutem vtantur: in ea, ad quam nati sunt, & cui à primis annis se dediderunt, arte se exerceant: sine fuce & ostentatione senum consuetudine, prudentiam augeant: vita moderatione & grauib; colloquijs iuniores erudiant.

Quòd disciplina distinguuntur magistri à discipulis: religiosi & clerici, à laicis: & quòd magistri sint sacerdotes, qui Christum sequuntur, & eius præcepta docent.

Cap. XXX.

D*ISTINGVNTVR auditores, vt paulò antè monuimus, disciplina; vt alij dicantur magistri, alij verò discipuli: & inter magistros, alij sint rerum diuinarum, alij humanarum: quæ distinctio non solum ad mares, verum etiam ad fœminas pertinet: hoc vno excepto, quòd fœminis non licet sacras literas docere. quo loco erunt admonenda quædam vidua curiosa, per urbem cursitantes, vt moderationem retineant, orent, familiam suã benè administrèt, concionibus intersint, Missas audiant, operibus pijs se dedant, silentio modestiam præ se ferant Christianam. Porro magistrum optimum fuisse Iesum Christum D. N. Ecclesiasticus orator sapè ostendat: docuit enim vtilia, breui tempore, facilè docuit, omnia fecit, quæ docuit: quibus de rebus erit fortassè vtilius oratori Ecclesiastico, pluribus verbis differere in synodis, cum iussu episcopi sermonem interdū habet, aut in congregationibus, quæ in diecœsibus, discēdi, & se mutuo consolādi*

causa